

AGANO JIPYA III

Agano Jipyta III: Muhtasari

Maelezomafupi —

DARASA #1:

- I. Utangulizi ya masomo.
- II. Baruwa za gereza).

DARASA #2:

- III. Baruwa za Gereza.
- IV. Ukristo kwa wayahudi.

DARASA #3:

- IV. Kanisa ya kizazi cha pili. (cont.)
- V. Ukirsto badae kwa wayahudi.

DARASA #4:

- VI. Kuamuka kwa madhulumu na kuabudu sanamu.

DARASA #5:

- VI. Kuamka kwa madhulumu na kuabudu samamu. (cont.)
Mihani.

AGANO JIPYA III

Maelezomafupi—

Agano Jipyta III: Mtihani

Swali 20 enayo weza kuulizwa

- 1) Eleza je mandishi za gereza huusiana (uk. 376).
- 2) Eleza elio fanyika 70 A.D. kisha Yesu na matokeo yake (p. 384).
- 3) Zungumza gnositicism (Wokovu kwa akili) Ni nini tena shida yake ni nini? (uk. 387,389)

Swali 10 enayo wez ulizwa

- 1) Tupe mpango moja ya kitabu cha waefeso (uk. 376,377).
- 2) Onesimus ana manisha nini, na alikuwa na? (uk. 378)
- 3) Kwa mandishi za kichungaji viini zao ni nini? (uk. 379)
- 4) Kitabu cha Yakobo ni haina gani? (uk. 384)
- 5) Kitabu cha Waebrunia ni haina gani ? (uk. 385)
- 6) Ni kiini gani, maandiko kifunguwo ya 1 Petero? (uk. 390)

AGANO JIPYA III

I. Utangulizi ya mafunzo.

Maelezomafupi —

Mafuatano ya mafunzo ya Agano jipya:

Ilivyo kuwa na Agano ya kale kwa masomo tatu soma Agano jipya uzima kwa mafunzo tatu fupi. Lengo letu nikuona eliomo kwa ufupi ya Agano jipya, kuzipanga nakujifunza viini kwa vyote na nyingine fupi.

Tukisha maliza hao tatu fupisha tuweze kuwa nakujua kwa vyote eliomo Agano jipya. Pia tujue kwa kindani kuusu vitu fulani na hoja fulani.

Lengo letu niku endeleza mafunzo kwa kujenga muundo yaku fahamu vitabu 27 ya Agano jipya kwav vyote na kimoja tuu.

Masomo tatu ki Agano jipya:

Agano Jipya I: Injili ya Yesu Mt, Mk, Lk na Yk.

Agano Jipya II: Kuzaliwa kwa kanisa, hapa kuna Mtd, Warum, 1 & 2 Wakorintho Wagalatia na 1 & 2 Wathessolonika.

Agano Jipya III: Maedeleo kwa kanisa Hapa kuna Barua za gereza, kichungaji na ki vyote na wa eli.

Masomo zimefafanuliwa kama mafuatano. Usipo malizo vyote viliomo kwa kwanza basi anza #2 mali uliachia cha #1. Hivyo hivyo kuanza #3 (kwa hivyo #3 kuna mafunzo machache kama nyingine lmebakia mafunzo vya nyima).

AGANO JIPYA III

Maelezomafupi—

A. Eliomo kwa masomo hi.

1. Hi masomo enaona maendeleo ya kanisa jinsi ilikuwa kwa dunia ya Roma.
2. Tuta jifunza kundi efatayo:
  - a. Baruwa za gereza Waefeso, Wafilipi, Wakolosayo na Filimon).
  - b. Baruwa kichungaji” (1 & 2 Timothy and Tito).
  - c. Kanisa ya kizazi cha pili.
  - d. Ukristo ya badaya kati yawayahudi Yakobo na Waebrania).
  - e. Uamisho ya udhulumu na (1 & 2 Petero, 1, 2, 3 Yokana, Yude na Ufunuo).

Mawazo ya mwandishi:

Kua hi ni mafuatano ya tatu kwa mafuatano. Hi masomo eanze mali ya mwisho eli malizika..

Kwa tegemeo eti kuna masomo Ingine efatayo hi masomo lmefanywa kuwa fupi zaidi ilio pita.

AGANO JIPYA III

II. Baruwa za gereza).

Maelezomafupi —

A. Kusikiwa na kufungwa kwa Paulo.

1. Kushikwa (see Acts 21:27-36).
  - a. Alishikwa Yerusalemu akisha maliza safari yake yatatu ki mission.
  - b. Alistakwa eti ameleta wasie uyahudi karibu na hekalu ya wayahudi.
    - 1) Hi eli leta mavurugo.
    - 2) Eli endelezwa na wayahudi walio mpa shida Asia minor (Mtd 20:16-19).
    - 3) Kosa yake zaidi ilikuw kukubali wasie wayahudi kua watu mebele ya Mungu Mtd 21:17-26; Wag 2:1-10).
    - 4) Paulo alikuwa anajaribu kuvunja ukuta kati ya wayahudi na wasio (Waef 2:14; Wag 3:28).
2. Kufungwa kwa Paulo (Mtd 23:23-26:32).
  - a. Alipo shikwa Yerusalemu, alichukuliwa kaeserea mali alifungwa alichukuliwa kaesera mali alifungwa kwa miaka miili Mtd 24:27).
  - b. Paulo ndipo akatumwa Roma mali ali fungwa kwa nyumba kwa miaka (Mtd 28:16, 30, 31).

AGANO JIPYA III

Maelezomafupi—

B. Uhusiano kati ya baruwa za gereza.

1. Zote zili andikwa gerezani kufungwa kwa Paulo kaeserea kufungwa warumi) (Waef 4:1; 6:20; Waf 1:12-14; Wak 4:10, 18; Filim 1, 9, 10, 13, 23).
2. Hao warafiki wali kuwa kwa baruwa zote.
  - a. Mark, Demas, Aristachua, Lk, Epafuas (Wkls 4:10, 14; Film 23, 24).
  - b. Kulikuwa na mubebwa moja ba barua zote (Tychicus) (Waef 6:21; Wakl 4:7; Film 10; na Wakl 4:9).
3. Eliomo imo kwa vitabu vyote (zaidi kwa Waef na Wakl).
  - a. Kristo kichwa (Waef 1:22, 23; Wakl 1:18, 19).
  - b. Kuva na kuondoa (Weaf 4:22-25; Wakl 3:5-14).
  - c. Mafundisho kuusu jamii (Waef 5:21-6:9; Wakl 3:18-4:1).

C. Kitabu cha Waefeso.

1. Mipango kwa vyote.
  - a. Faida (amri) ya mukirto (mipango 1-3).
  - b. Juhudi ya ukristo 4-6).
  - c. Hizi sehemu mbili enaweza kuitwa kimaneno 1-3),na kimatendo (chapters 4-6).

AGANO JIPYA III

2. Mipango kindani (kutoka kwa mipango ya watchama nee).¹
- Asiri ya "kuka" (mulango 1-3).
    - Sehemu ya mamlaka.
    - Tume fufuliwa na Yesu.
  - Asiri ya "Tembea" (Waef 4:1-6:9).
    - Matendo ya utakatifu.
    - Kristo anaishi ndani mwetu (Wag 2:20).
  - Asiri ya simama" (Waef 6:10-24).
    - Onyesho ya mamlaka.
    - Mapambano yetu ni kiroho yani nguvu zetu ni kiroho.
3. Kiini zaidi ya waefeso ni (jinsi ya kuishi maisha kikristo kwa dunia esio mucha Mungu).
4. Kitabu cha Wafilipi (mpango kwa vyote :2, “according to the prince of the power of the air”).

Maelezomafupi —

D. Kitabu cha Wafilipi . (A general outline of Philippians.)

- Sehemu 1 - Zungumzo na salamu (Waf 1:1,2).
- Sehemu 2 - Shukrani na maombi (Waf 1:3-11).
- Sehemu 3 - Uwema ya kufungwa kwa Paulo (Phil 1:12-26).
- Sehemu 4 - chakufanya na bisho (Phil 1:27-2:18).
- Sehemu 5 - Elezo yakutuma wengine kwa (Phil 2:19-30).

AGANO JIPYA III

Maelezomafupi—

6. Sehemu 6 - Adilisho enaendelea na bisho (Waf 3:1-4:9).
7. Sehemu 7 - maneno ya mbele: Itikio ya shukrani ya zawadi (Waf 4:10-19).
8. Sehemu 8 - Kuchaguwa (Waf 4:20-23).

Taz: Kiini zaidi ya wafilipi ni furha kwa Kristo kati ya mateso.

E. Kitabu cha wakolosayo.

1. Mipango kwa vyote.
  - a. Salamu na maombi (Wakls 1:1-14).
  - b. Ubwana na huduma ya Kristo (Wakl 1:15-2:23).
  - c. Mawaiidha yakuishi kulingana na ubwana wa Kristo (Wakl 3:1-17).
  - d. Uhusiano kijamii (Wakl 3:18-4:1).
  - e. Adilisho na habari (Wakl 4:2-18).
2. Kiini zaidi ya Wakl Yesu Kristo: Bwana na mukombozi.

F. Kitabu cha Filimoni.

1. Jina “Onesimus” enamanisha "wa faida ona jinsi (Paulo anatumia jina lake kwa ubaliko) kwa mst.10, 11.
2. Kwa utamaduni na sheria ya wakati huo elikuwa kusulubisha mtumwa anae kimbia atakapo shikwa tena.
  - a. Tusome filimoni na fahamu ni.
  - b. Tuna ona kwamba kweli hi elikuwa baruwa ya maombi.

AGANO JIPYA III

Lengo La Mazungumzo

Maelezomafupi —

Zungumza njia inge tumia Filimoni kufanya mafunzo ya Biblia kwa maombi kufiikiria.

III. Baruwa kichungaji.

Mawazo ya mwandishi:

1 & 2 Timothy na Tito ime eitwa "Baruwa kichungaji kwa mafunzo zao kichungaji (viongozi ya makundi za makanisa).

A. Viini vya baruwa kichungaji.

1. Pamoja na vyote 'kichungaji' ama ulinzi kutokana na mafunzo za uongo ni ulimwengu kanisani.
  - a. Mafunzo za uongo (taz 1 Tim 1:3-11; 3:14-4:5; 6:3-10; 2 Tim 3:1-17; 4:1-4; na Titus 1:10-16).
  - b. Uduma (1 Tim 4:1-5; 6:17, 20; 2 Tim 2:16; 3:1-4; 4:10; na Titus 2:11-13; 3:9)

B. Kitabu cha 1 Timothy.

1. Mipango ya 1 Timothy.
  - a. Salamu na utangulizi (1 Tim 1:1-20).
  - b. Kupa nguvu na Ddilisho (1 Tim 2:1-6:19).
    - 1) Maombi (1 Tim 2:1-8).
    - 2) Wanawake (1 Tim 2:9-15).
    - 3) Maskofu na waze (1 Tim chapter 3).
    - 4) Kuanguka (1 Tim 4:1-5).

AGANO JIPYA III

Maelezomafupi—

- 5) Tabia na heshima ya mtumishi (1 Tim 4:6-16).
  - 6) Wajani (1 Tim 5:1-16).
  - 7) Wazeu (1 Tim 5:17-25).
  - 8) Watumishi (1 Tim 6:1-16).
  - 9) Matajiri (1 Tim 6:17-19).
  - c. Mwisho (1 Tim 6:20, 21).
2. Kiini zaidi na mandiko kifunguwo ya 1 Timothy.
    - a. Kiini zaidi ni kupa moyo na mawaidha kwa mtumishi kijana kuusu mpango kanisani na tabia kipeke na kazi ya mtumishi.
    - b. Mandiko kifunguwo- 1 Tim 3:15, “Ponda kwa maneno hizi, jitokeshe kwazo, ili maendeleo yako yaonekne kwa wote.”

Lengo La Mazungumzo

Zungumza jinsi 1 Tim 3:15 Itumike kama mandiko kifunguwo kufumba hii kitabu.

D. Kitabu ya 2 Timothi.

1. Mpango kwa vyote ya 2 Timothi.
  - a. Salamu na utangulizi Mlango 1).
  - b. Kupa moyo na adilisho (mlango 2).
    - 1) Kujitoa na kuvumilia (2 Tim 2:1-13).
    - 2) Mauidha kipekee (2 Tim 2:14-26).

AGANO JIPYA III

- c. Ufunuwo na kujitayarisho (Mlango 3).
  - d. Agizo kubwa ya kuhubiri (2 Tim 4:1-8).
  - e. Habari kipekee (2 Tim 4:9-22).
2. Kiini na mandiko kifunguwo 2 Timothi.
- a. Kiini kuu - maendeleo ya kupa moyo na mauidha kwa mtumishimchanga.
  - b. Mandiko kifunguwo - 2 Tim 4:5, “kua muangalizi kwa vyote, vumilia shida, fanya kazi ya muhubiri, timiza huduma yako.”

Maelezomafupi —

Lengo La Mazungumzo

Zungumza jinsi 2 Tim 4:5 etatumiwa kama mandiko kifunguwo kufumba kitabu cha 2 Timothi.

E. Kitabu cha Tito.

1. Mipango ya Tito.
  - a. Salamu (Tit 1:1-4).
  - b. Adilisho (Tit 1:5-2:15).
    - 1) Kuchaguwa wazee (Tit 1:5-16).
    - 2) Adilisho kwa kundi mbali mbali (Tit 2:1-15).
  - c. Adilisho ya mwisho kukuwa maisha ki Mungu (Tit 3:1-11).
  - d. Habari kipekee (Tit 3:12-15).

AGANO JIPYA III

Maelezomafupi—

2. Kiini zaidi na mandiko kifunguwoya Tito.
  - a. Kiini zaidi mauidha na kupewa moyo kuusu huduma na juhudi naku ishi maisha kimungu.
  - b. Mandiko kifunguwo - Tit 1:5; 2:11; 2:15; 3:8, “zungumza hao maneno...”

Lengo La mazungumzo

Zungumzo jinsi Tit 1:5, 2:1, 2:15, na 3:8 enaweza tutumiwa kufumba kitabo.

IV. Kanisa cha kizazi cha pili.

A. Msingi ki historia.

1. Kabla kuona mafunzo pana ejayo ya agano jipyta, tujuwe musingi yao kihistoria.
2. Kwa wakati vitabu kama 1 Pet na 1 Jn eliandikwa kizazi cha kwanza ilipewa ngia kuingia kizazi cha pili.
  - a. Kizazi cha kwanza ilijulikana kwa sisimko zaidi nguvu, na nguvu.
  - b. Kizazi chapili cha kanisa ulianza na roho Ingine ambawo sio nzuri. Tutajifunza hizi kidogo.

B. Gawanyiko ya mwisho kwa ukristo na uyadhudi kabisa.

1. Kanisa kikristo elianza kama kanisa kiyahudi. Injili elichukuliwa kwanza kwa wayahudi. Kwa dunia ya Waroma, Ukristo eliitwa dini ya Wayahudi.
2. Kanisa ya kwanza ya kizazi elijichukuliwa kawaida ya wayahudi, ekapambana na kanisa esiende ulimwengu kote. (Ona Wag 2). Mapambano ilikuwa jinsi ya kuziunga na uyahudi.
3. Kanisa cha kizazi cha pili ekageuka sana na sana ya vyote.

AGANO JIPYA III

Maelezomafupi —

- a. Elikuja kinyuma ya mapambana mpya. Badala ya kutafuta njia yakujiokoa kutoka ksa uyahudi elitafuta jinsi yakujitenga nayo (Waf 3:2).
- b. Pamoja na hao mapambano, kulikuja na mapambano pia nyine. Hi kanisa mpya elikuwa na shida yakutenga kanisa kutoka ulimwenguni.

C. Mwanzo ya madhulamu ya Warumi.

- 1. Madhulamu ya Kanisa ya kwanza zaidi elitoka kwa wayahudi. Warumi waliona kanisa kuwa dini ya wayahudi, hivyo haiku sumbuwa.
- 2. Kwa kizazi chapili, kanisa ekawa ya wote. Ekanza kuwafaidhisha watawala wengine.
- 3. Kanisa ya kizazi cha pili elianza kuingiya serikali ya Warumi, pia wali anza kujikinga. Hi ndio ilikua mwanza ya madhulamu nyngi kanisani.

D. Kifu ya watume na misingiya kanisa ya kizazi cha kwanza.

- 1. Kanisa ya kizazi cha kwanza walikuwa na amri kawaida sana. Viongozi wao walizungumza nakutembea na Yesu. Walishuhudia Yesu akifa, kufufuka na kupaa.
- 2. Kama wengi kwa hawa watu wali kufa, ekawa rahisi kuanganiza (changanya) ukweli. Mafundisho ya uongo ekawa nyngi.

AGANO JIPYA III

Maelezo mafupi—

E. Kuangamizwa kwa Yeruzalem kwa 70 Kisha Yesu.

1. Kizazi cha kwa elifaidika kua pamoja na uyadhudi. Warumi wakati huo walimpa uhuru ya dini.
2. Kizazi cha pili elipo anza kua na utambulisho yake mwenyewe, madhulumu ekanza kwa Warumi. Hi eli endelea Warumi walipo wachukia wayahudi zaidi .
3. Mwisho, Yerusalemu na hekalu eliangamizwa.
  - a. Engawaje hi eli ongeza pambanyiko ya Injili (kwa kutawanya) wakristo, pia eliongeza mafunzo za wongo kuusu kuja kwa (Yesu tena).
  - b. Wakristo wengi walikuwa wakingoja kurudi kwake Yesu. Wali usisha kurudi kwa Yesu kuangamizwa kwa hekalu. kama hakurudi kisha hi, eli ongeza kuchanganyikiwa kwao, kutokuam, uongo yenye elileta mafunzo za uongo.

V. Ukristo za badaye kati ya wayahudi walioamini.

A. Kitabu cha Yakobo.

1. Aina ya kitabu cha Yakobo.
  - a. Yokobo ni moja wapo vitabu elio andikwa kwa wote kwa Agano jipya. Ameandikwa kwa vyote, sio kama waebrunia elioandikwa kwa wakristo wahibrunia (Yk 1:1).
  - b. Kitabu cha Yakobo ni moja wapo kimotendo zaidi ya vyote. Enazungumzia kazi enayo tendwa kwa Imani. Ena tia mkazo kwa matokeo kimatendo theologia (ona Yk 1:27).

AGANO JIPYA III

2. Mpango ya Yakobo.

- a. Hi ni makusanyo ya fikira yenyenye sio raisi kuzipanga. Bali kiini ni wazi. Enalenga utofauti ya ukristo ya uongo na ukweli.
- b. Tutaga wahizi vitabu kulingana na hizi hoja mbili.
  - 1) Dini ya kweli.
  - 2) Dini ya uongo.

3. Kiini kubwa na funguwo ya yakobo.

- a. Kiini zaidi ni lmani kamili enajikakasa kwa kazi. Dini ya uongo huji onyesha kua haini kazi nzuri.
- b. Mandiko kifunguo ni Yk 1:27 and Jms 2:26; "lmani bila matendo imekufa."

Lengo La Mazungumzo

Zungumza jinsi Yakobo 1:27 na 2:26 etatumiwa kufumba kitabu cha Yakobo.

B. Kitabu cha Waehirunia.

1. Aina ya kitabu.

- a. Kama Yakobo, Waehirunia lemokue kana kuandikiwa wakristo ya wayahudi (Waeb 1:1).
- b. Mkazo mku ni jinsi agano jipya ni zaidi ya kale kwakujilinganisha. Neno "nzuri zaidi" emetumia zaidi ya mara 11 kwa ni matendo.
- c. Agano nzuri' etafutwe sana. Kitabu enapeyana moyo wakristo waende lee na Yesu wasirudi nyuma kwa uyahuda.

Maelezomafupi —

AGANO JIPYA III

Maelezomafupi—

2. Mpango pana Waebrunia.
  - a. Yesu ni zaidi tena kichwa ya agano jipyta (Waeb 1-10:18).
    - 1) Utangulizi (Waeb 1:1-4).
    - 2) Njia ingine yenye Yesu ni zaidi” (Waeb 1:5-7:28).
    - 3) Njia ingine yenye Agano jipyta ni zaidi ya kale (Waeb 8:1-10:18).
  - b. Maisha kimatendo ya Imani (Waeb 10:19-13:17).
    - 1) Ufafanuzi na mfano (Waeb 10:19-12:4).
    - 2) Tabia kikristo (Waeb 12:5-11).
    - 3) Maisha kikristo na matendo (Waeb 12:12-13:17).
  - c. Mwisho (Waeb 13:18-25).
3. Viini na mandiko kifunguo za Waebrunia.
  - a. Viini mhimu.
    - 1) Kuteseka (Waeb 2:9-18).
    - 2) Pumziko (Waeb 4:1-11).
    - 3) Ukohani (Waeb 3:1-11; 5:1-10; 7:1-8:6).
    - 4) Uzaidi ya Yesu na Agano jipyta (ona juu).
    - 5) Imani (11).
  - b. Mandiko kifunguwo - Heb 1:1, 2; 3:1; na 8:6; “Yeye ndio mjumbe ya Agano jipyta...”

AGANO JIPYA III

Lengo La Mazungumzo

Maelezomafupi —

Zungumza jinsi Waeb 1:1,2, 3:1, na 8:6 lmetumiwa kufumba hiki kitabo.

VI. Kuamka kwa madhulumu na usanamu.

A. Zaidi kwa miaka za kanisa Imekuwa madhulumu na Gnosticism(wokovu kwa akili.

1. Kudhulumu.

a. Madhulumu kisirikali ya Roma.

1) Chini ya Nero (64-68), Rome eli katia shauri kudhulumu kanisa.

a) Nero ali lami wakristo kwa moto elio chama Roma kwa 64 kisha Yesu.

b) Wakristo walipigwa, sulubishwa ata nakutumiwa kama nuru kibinadamu "Usika kunurisha shamba ya Nero.

2) Chini ya Domitian (kwa 90 kisha Yesu).

b. Madhulumu ya wayahudi elio endelea.

1) Madhulumu ya wayahudi eli endelea ukristo elipo faulu.

2) Uyuhudi na ukristo eka gawanyika zaidi.

3) Wayahudi wali dharau wakristo kwa kuto kupigana vita kinyume ya Warumi (66-70).

AGANO JIPYA III

Maelezo mafupi—

- c. Madhulumu kwa pana.
  - 1) Kwa wakati wa kizazi cha kanisa cha pili, wakristo wali chukiwa na kila mtu. Madhulumu na mateso ilikuwa tuu pamoja na maisha ya wakristo.
  - 2) Hivyo kwa wakati wa mwisho ya Agano jipya, kuna viini nyingi za mateso. Elezo, utakaso, kupa moyo enayo usika na mateso enapeyanwa kwa Agano jipya.
- 2. Gnosticism (kumjuwa Mungu kupia akili.
  - a. Elezo ya hio mafundisho.
    - 1) Ena lenga kujuwa”.
    - 2) Enasema kwa njia ya ufunuo fulani, mtu atapokea fahamu yenye etaleta uhuru kiroho na umoja na Mungu (wokozi kupitia ujuzi ya kimungu ndani ya mwanadamu).
      - a) Kawaida kupokea ujuzi lmeanza kwa cha nzo kiasiri.
      - b) Gnosticism (wokovu ki akili hulenga enayo julikana kupitia ufunuo fulani. Enafahamu lmani kuwa chini ya ujuzi”.
      - c) Gnosticism ndiyo elifanya watawala, kundi kiasiri ya watu walio jiita wakristo wakaleta kuendi nyingi za uongo kanisani.

AGANO JIPYA III

- 3) Gnosticism enakaza madhambi enazo fuata mwili.
- Enaamini eti umba ya ulimwengu elikuwa makosa, tena Mungu wa Agano jipyga ni tofauti na ule Yesu aliita Baba wangu.
  - Yani engawaje pia walisema Yesu ni Bwana, na mwokozi (kupitia njuzi yamafunzo yake hawaku amini kwa "kuja kwa Yesu kutoka kwa Mungu kua hawezি kujitambua na dhambi
  - Umunuzi kwa nawo wongo, unakombolewa kwa ujuzi sio kwa msalaba.
- b. Shida ya manostika.
- Shida elikuwa kwamba hawa wengine walikuwa wakichanguanyikiwa na Wakristo, wengi wakiitwa wakristo.
  - Tuna ona malipengi kwa Agano jipyga zungumzo kwa hayo mafunzo (see 1 Pet 3:18; 1 Yk 1:1; 4:2; 2 Yk 7). Haya vitabu zinatafuta hayo mafunzo nakuonya wakristo kuusu uongo wao.

Maelezomafupi —

AGANO JIPYA III

Maelezomafupi—

B. Vitabu vya 1 & 2 Petero.

1. Kuna vitu saba maana sana Petero anazo zungumzia hapa.
  - a. Majaribiyo zuri za Imani (1 Pet 1:7).
  - b. Damu ya Yesu dhamani (1 Pet 1:19).
  - c. Mawe yaliyo hai dhamani (1 Pet 2:4).
  - d. Mawe ya dhamani ya kona Kristo (1 Pt 2:6).
  - e. Roho mtakatifu na pole (1 Pet 3:4).
  - f. Imani dhamani (2 Pet 1:1).
  - g. Ahadi (2 Pet 1:4).
2. 1 Petero.
  - a. Kiini kabisa ya 1 Petero.
    - 1) Ushindi kati ya mateso.
    - 2) Maneno mateso lmerudiya mara 15.
  - b. Mandiko kifunguwo kwa 1 Peter - 1 Pt 4:1, “jinsi Kristo alituresekea...”
3. 2 Petero.
  - a. Kiini kamili ya 2 Petero - onyo kinyume ya walimu ya uongo na wenye kusema wokovu ni kwa ujuzi.
  - b. Neno kifunguwo ya 2 Petero - 2 Pt 2:1, “kutakuwa na waalimu wa uongo kati yenu...”

Lengo La Mazungumzo

Zungumza jinsi 1 Pet 4:1 etumie kufumba kitabu cha 1 Petero.

AGANO JIPYA III

Lengo la Mazungumzo

Maelezomafupi —

Zungumza jinsi 2 Pet 2:1 etumiwe kufumba 2 Petero.

C. Vitabu vyatya of 1, 2, 3 Yk and Yude.

1. 1 Yokana.

a. Kiini ya 1 Yohana .

- 1) Kushambua mufumzo ya uongo kupita kufunza mena, kuwapa vipomo ya mafunzo za uongo.
- 2) Yohana anawapa sababu nne ya kuandika baruwa (1 Yk 1:4; 2:1; 2:26; 5:13).

b. Mandiko kifunguwo ya - 1 Yk 2:21, “Hamuna uongo ya ukwali...”.

Lengo la Mazungumzo

Zungumza jinsi 1 Jn 2:21 etumiwe kufumba kitabu ya 1 Yohana.

2. 2 Yohana.

- a. Kiini ya 2 Yk ni "uonyo kinyume ya mafundisho ya uongo
- b. Mandiko kifunguwo ya 2 Yk - 2 Yk 7, 8, “Waongo wengi weneyenda ulimwenguni...”

Lengo la Mazungumzo

Zungumza jinsi 2 Yk 7, 8 enatumiwa kufumba kitabu cha 2 Yokana.

AGANO JIPYA III

Maelezo mafupi—

3. 3 Yohana.
  - a. Kiini kabisa ni "uwema ya wakristo.
  - b. Mandiko ya kifunguwo ya 3 Yk - 3 Yk 8, "Enatubidi tupokewa wageni (wainje)..."

Lengo la Mazungumzo

Zungumza jinsi 3 Yk 8 etumiwe kufumba 3 Yk.

4. Yudah.
  - a. Kiini ya Yuda ni - uonyo ingine kinyume ya walimu wa uongo.
  - b. Mandiko kifunguwo ni Yude 3, 4, "kuna mabwana (wasie mcha Mungu wamejingiza bila kujuwa..."

Lengo la Mazumgumzo

Zungumza jinsi Yd 3, 4 etumiwe kufumba Yd.

D. Kitabu cha ufunuo.

1. Kiini cha ufunuo - ukweli ya vita kiroho na kuja kwa mwisho ya dunia.
2. Mafunzo elio chaguliwa ya ufunuo.
  - a. Kuna nyingi za kufunzwa hapa. Hatuwezi kuifanya hapa, hana nafasi hio.
  - b. Badala tuta toa kama mwisho ya Agano jipya maana ya kansia saba enayo zungumzwa kwa mwazo ya hio kitabo.

AGANO JIPYA III

Lengo la Mazungumzo

Maelezomafupi —

Tumia picha efatayo kuzungumza hi ufunuo yenyenye Yohana alipewa (taz fungo enayo itwa historia ni moja wapo njia onaweza kutafisiri).

Mandiko	Jina ya kanisa na Eleza	Pointi nzuri	Pointi mbaya	Ahadhi ya washindi	Historia
2:1-7	Waefeso kanisa ya kweli	Vitendo nzuri uvumilivu kuchukia maovu:	Wameacha upendo wa kwanza	Uzima ya Milele Paradiso	Aushi ya watume eliopita
2:8-11	suyua kanisa masikini bali tajiri	Uvumilivu	Hamna	Hawata umi zwa na kifu yapili pewa Enzi.	Kudhulumu ya karne ya kwanza
2:12-17	Perugunumi: kanisa yenyenye uvuto mabaya	Kujitowa: nakuvumalia	Wamevumilia waalimu wa uongo Washerati	Chakula kiroho: jina mpya.	Aushi ya Constantine
2:18-29	Thyatria: kanisa yenyenye enavumilia roho ya jezebel	Vitendo nzuri upendo; utumishi: uvumilivu:	Uvumilivu ya uovu wote vutilio enayo ongoza kwa usherati	Amri; Nyote: ya asubuli eyenkyo.	Aushi ya kuanguka kwa papa
3:1-6	Saadi: kanisa yenyenye ena jina baliime kufa tayari	Kuna washiri ki wengine wamebaki safi	Utatatibu: unafiki	Mavazi ya utakatifu Enatangulish wa mbinguni.	Kati ya Aushi
3:7-13	Philadelphia: kanisa yenyenye	Uti; Nguvu: fulani uvumilivu	Hamna	Hali juu mbinguni	Ugeusho
3:14-22	Laodecia: Ni kanisa tajiri	Hamna	Vuguvugu Kiburi	Kaa kwa enzi na Yesu	Siku za mwisho

AGANO JIPYA III

Maelezomafupi—

Mwisho ya Masomo:

Hi ena maliza Agano Jipyä III, yenye elichungua viini na hoja kuusu kuendelea kwa kanisa ya Agano jipyä. Hi chunguo elitia ndani baruwa za gereza (Waefeso, Wafilipi, Wakolosayo na Filimoni) Baruwa kichungaji (1 & 2 Timothi, na Tito), kanisa ya kizazi cha pili, ukristo badae kati ya wayahudi (Yakobo na Waebrama) na Wamsho ya madhulumu na Gnosticism (uongo eti wokovu huja kwa kujuwa tuu (1 & 2 Petero, 1, 2, 3, Yohana, Yuda na ufunuo).

Hi pia ena timzza mafuatano ya mafunzo ya Agano jipyä. Kitumaini hi chunguo ilileta ujuzi na fahamu ya eliomo kwa Agano jipyä.

AGANO JIPYA III

Agano jipya III: Maelezo ya mwisho

Maelezomafupi —

¹Watchman Nee, Sit, Walk, Stand (Wheaton, Ill.: Tyndale House Publishers, Inc., 1979).

AGANO JIPYA III

Maelezo mafupi —